

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 7C/7/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7621200623
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Puklušová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2023:7621200623.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudkyňa JUDr. Darina Puklušová, v právnej veci žalobkyne: A. B., nar. XX. X. XXXX, bytom C. X, XXX XX D. - E., právne zastúpená KubalaLegal s. r. o., advokátskou kanceláriou, IČO: 50 111 213, so sídlom Rozvojová 2, 040 11 Košice - mestská časť Juh, proti žalovanému: F. G., nar. XX. X. XXXX, bytom XXX XX D. XXX, o vypratanie nehnuteľností, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný vypratať nehnuteľnosti nachádzajúce sa v katastrálnom území D., obec D., okres H., evidované na liste vlastníctva č. XXX ako

- stavba so súpisným č. XXX, postavená na parcele registra „C“ s parcelným č. 123, druh stavby: rodinný dom,
- pozemok parcela registra „C“ s parcelným č. 123 o výmere 226 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie a
- pozemok parcela registra „C“ s parcelným č. 124 o výmere 258 m², druh pozemku: záhrada vo výlučnom vlastníctve žalobkyne,

a to do 15 dní po zabezpečení náhradného ubytovania žalobkyňou.

II. Nepriznáva náhradu trov konania žalobkyňi voči žalovanému.

odôvodnenie:

1. Uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3Co/16/2023-190 zo dňa 9. 2. 2023 bol zrušený rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves (ďalej len „súd prvej inštancie“) a vec bola vrátená tunajšiemu súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

2. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol o žalobe žalobkyne, doručenej súdu prvej inštancie dňa 3.2.2021, ktorou sa domáhala vypratania nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXX v kat. úz. D., ktorú žalovaný bude povinný vypratať do 30 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že si uplatnila aj plnú náhradu trov konania. Podanú žalobu odôvodňovala tým, že podľa výpisu z LV č. XXX v kat. území D. je výlučnou vlastníčkou rodinného domu č. súp. XXX postaveného na parc. č. 123 a parcely registra C č. 123 o výmere 226 m² - zastavané plochy a nádvorie a parcely č. 124 o výmere 258 m² - záhrada, a to v celosti. Predmetnú nehnuteľnosť nadobudla titulom darovacej zmluvy od svojej matky A. G., C. D., ktorej vklad bol správou katastra povolený pod č. I. XXX/XXXX z 5.10.2015. Aj daryňa bola výlučnou vlastníčkou predmetných nehnuteľností, k čomu ako dôkaz predložila dobový výpis z listu vlastníctva zo dňa 1.6.2015. V rámci darovacej zmluvy v prospech daryne bolo zriadené vecné bremeno, ktoré spočívalo v práve doživotného užívania darovaných nehnuteľností, pričom žalovaný obdobným právom v minulosti nikdy nedisponoval a nedisponuje ani v súčasnosti. Žalovaný bol manželom A. G., ktorá v čase podania žaloby už nežije, pričom užívacie právo žalovanému k nehnuteľnostiam, ako právo dočasného užívania, bolo odvodené od súhlasu vlastníka nehnuteľností, ktorým do roku 2015 bola nebohá A. G. a následne po spísaní darovacej zmluvy

žalobkyňa. Žalobkyňa však svoj súhlas s užívaním nehnuteľnosti žalovanému odvolala, čo mu aj osobne oznámila a opakovane mu ponúkla možnosť zabezpečenia ubytovania v dvoch rôznych domovoch dôchodcov, čo však žalovaný odmietol. Dňa 12.10.2020 podala žalobkyňa návrh Obci Kojšov na zrušenie trvalého pobytu žalovaného v príslušnom rodinnom dome, k čomu predložila čestné vyhlásenie o tom, že žalovaný nemá žiadne užívacie právo k rodinnému domu zapísanému na LV č. XXX v kat. území D.. Ako v minulosti, tak ani v súčasnosti nemá žalovaný k rodinnému domu, ani k jeho časti vlastnícke alebo spoluvlastnícke právo a v súčasnosti nedisponuje ani užívacím právom k nemu, nakoľko žalobkyňa svoj súhlas s užívaním, resp. bývaním žalovaného v dome odvolala. Napriek uvedenému žalovaný aj naďalej nehnuteľnosti užíva, preto mu žalobkyňa zaslala dňa 10.12.2020 predžalobnú výzvu, ktorou ho vyzvala, aby do 10.1.2021 vypratol svoje osobné veci z domu žalobkyne a v uvedenej lehote aby sa z neho vysťahoval. Predžalobnú výzvu žalovaný prevzal dňa 14.12.2020. Keďže nerešpektuje výzvy na vypratanie domu, rodinný dom užíva bez právneho titulu s tým, že žalobkyňa je výlučná vlastníčka predmetnej nehnuteľnosti, preto sa v zmysle § 126 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) sa domáha svojho nároku predmetnou žalobou. Procesný útok osvedčovala aktuálnym LV č. XXX, kat. úz. D., predžalobnou výzvou zo dňa 10.12.2020 s podacím lístkom, ako aj s návrhom na zrušenie trvalého pobytu adresovaného obci Kojšov.

3. Žalovaný so žalobou nesúhlasil, keďže väčšinu času býval v dome so svojou manželkou A. G., nar. XX.X.XXXX, zomr. X.X.XXXX a to nerušene približne po dobu 30 rokov. O darovaní nehnuteľnosti nemal vedomosť s tým, že potom ako sa s A. G. oženil, predal svoj dom v obci D. približnej za 50.000,00 eur, z čoho polovicu peňazí daroval deťom z prvého manželstva a 30.000,00 eur daroval žalobkyňi s tým, že zvyšnú sumu vložila jeho manželka na vkladnú knižku vedenú pod jej menom, o dom sa spoločne starali, zveľaďovali a investovali doň s tým, že o dom sa stará aj v súčasnosti a preto je nedôstojné, aby sa z bytu vysťahoval s poukazom aj na svoj zlý zdravotný stav, ktorý bližšie opisoval.

4. Na základe vykonaného dokazovania a jeho vyhodnotenia, súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 126 ods. 1 OZ, § 3 ods. 1 OZ, čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 21 ods. 1 Ústavy SR a žalobu zamietol, keďže mal za to, že daný spor je potrebné posudzovať z dvoch aspektov, nielen v zmysle ust. § 126 ods. 1 OZ, ale aj v zmysle ust. § 3 ods. 1 OZ, keďže s pôvodnou vlastníčkou predmetnej nehnuteľnosti žili dlhú dobu, rodinné vzťahy a to aj s jej deťmi boli dobré, pričom z dokazovania vyplynulo, že žalovaný sa až v rámci dedičského konania dozvedel o darovaní predmetnej nehnuteľnosti svojej dcére, čím bol oklamán a preto súd návrh zamietol, keďže by takéto rozhodnutie bolo v hrubom rozpore s dobrými mravmi a jednalo by sa o šikanózný výkon práva, vzhľadom na dobu pokojného užívania nehnuteľnosti žalovaným, na jeho vek a zdravotný stav s poukazom na citované rozhodnutia Ústavného súdu SR, ako aj ust. § 3 ods. 1 OZ. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP.

5. Proti rozsudku podala v zákonnej lehote (včas) odvolanie žalobkyňa. Navrhovala, aby odvolací súd zmenil rozsudok a žalobe vyhovel, keďže rozhodnutie je nepreskúmateľné v zmysle § 220 ods. 2 CSP a spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Mala za to, že v danom prípade súd postupoval v rozpore s ust. § 3 ods. 1 OZ, nakoľko žalovaný nemá a ani v minulosti nemal k rodinnému domu vlastnícke právo, berúc do úvahy aj správanie žalovaného k žalobkyňi, ktoré bolo v rozpore s dobrými mravmi, s čím sa súd vôbec nevysporiadal v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, pričom použitie dobrých mravov je v rozpore s citovaným nálezom Ústavného súdu SR sp.zn. IV.ÚS 32/2020-87 zo dňa 23.2.2021. Preto nemožno z aplikácie korektívu dobrých mravov v tomto sporovom konaní, ako aj Dohovoru o ľudských právach, taktiež citovaného čl. 2 ods. 1 Ústavy SR dospieť k takémuto záveru, keďže vlastnícke právo je nedotknuteľné. Žalovaný už v roku 1989 musel mať vedomosť o tom, že A. G. je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti s tým, že predmetnú nehnuteľnosť nadobudla titulom dedenia od neb. J. D. a keďže do nehnuteľnosti boli vložené finančné prostriedky až po uzavretí manželstva, boli tak použité zo spoločných prostriedkov BSM s tým, že žalovaný mal možnosť sa domáhať vyporiadania svojich peňažných nárokov v súlade s ust. § 150 OZ. Žalobkyňa poukázala aj na záver súdu prvej inštancie obsiahnutý v bode 8. rozsudku, podľa ktorého žalovaný daroval žalobkyňi sumu 30.000,00 eur, pričom tento záver súdu prvej inštancie nemá oporu v skutkovom základe prejednávaneho sporu a je v priamom rozpore s vykonanými dôkazmi. Uviedla, že žalovaný vo vyjadrení k žalobe zo dňa 15.4.2021 napísal, že „žalobkyňi daroval sumu 3.000,00 eur“ (teda sumu 10 x nižšiu než v rozsudku konštatuje súd prvej inštancie). Súd prvej inštancie tak aj v tomto prípade dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Z uvedeného je tak zrejme uplatnenie odvolacích dôvodov žalobkyňou v zmysle § 365 ods. 1 písm. d/, f/ a h/ CSP.

6. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedol, že polemizoval o práve na ochranu obydlia a domovou slobodou v znení ochrany súkromného života, ako aj výkladu autonómneho pojmu „obydlie“ a preto či obývaná nehnuteľnosť môže byť kvalifikovaná ako „obydlie“, čo je skutkovou otázkou a nezávisí od zákonnosti obývania podľa vnútroštátneho práva (viď Rozsudok Komory z 18.7.2013 vo veci Brežec proti Chorvátsku), kde bolo uvedené, že „sťažovateľka žila v byte, ktorý je predmetom konania v rokoch 1970-2009 a s ohľadom na to ESLP rozhodol, že sťažovateľka mala s daným bytom dostatočnú a nepretržitú väzbu na to, aby bol na účely čl. 8 Dohovoru považovaný za jej obydlie“ s tým, že obydlie je autonómny pojem, ktorý nezávisí od klasifikácie vnútroštátneho práva. To, či daný priestor je alebo nie je obydľím, na ktoré sa vzťahuje právo na ochranu podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru, závisí na skutkových okolnostiach, predovšetkým existencii dostatočnej a nepretržitej väzby k určitému miestu (pozri rozsudok Buckley v. Spojené kráľovstvo, 25. september 1996, Správy 1996-IV, § 52 - § 54, a správu komisie z 11. januára 1995, § 63; rozsudok Gillow v. Spojené kráľovstvo, 24. november 1986, § 46, séria A, č. 109; rozsudok Wiggins v. Spojené kráľovstvo, č. 7456/76, rozhodnutie komisie z 8. februára 1978, DR 13, s. 40; a rozsudok Prokopovich v. Rusko, č. 58255/00, § 36 (Zbierka rozsudkov a rozhodnutí, 2004-XI).

7. V danom spore niet preto pochyb, že sa žalovaný do predmetnej nehnuteľnosti nasťahoval už v roku 1982 a žil tam odvtedy nepretržite po celú dobu a to až do smrti jeho manželky v roku 2020, t.j. 38 rokov oprávnené ju užíval a preto predmetnú nehnuteľnosť možno vo svetle judikatúry ESLP považovať za jeho obydlie, na čom nič nemení ani fakt, že v súčasnosti už na pobyt nemá povolenie vlastníčky nehnuteľnosti, t.j. žalobkyne. Rovnako nie je sporné, že žalovaný s manželkou nehnuteľnosť spoločne nerušene užívali, vkladali do nej spoločné finančné prostriedky z prostriedkov BSM a žalovaný predmetnú nehnuteľnosť aj subjektívne vnímal ako svoje obydlie a to v širšej súvislosti rodinných a priateľských vzťahov, ktoré si v obci Kojšov musel nanovo vytvoriť, keďže sa kvôli manželke presťahoval z D. s tým, že došlo aj k zhoršeniu jeho psychického stavu stratou manželky a na sklonku života žalovaného žalobkyňa ho vystažovala rovno do domu dôchodcov, čo je v rozpore s dobrými mravmi, ide o šikanózný výkon práva. Preto navrhoval napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Vo vyjadrení zo strany žalobkyne už len žalobkyňa poukazovala na skutočnosti uvedené v podanom odvolaní a vyjadrenie žalovaného považovala za tendenčné.

8. Ako už bolo vyššie uvedené, predmetným uznesením Krajského súdu v Košiciach bol rozsudok súdu prvej inštancie zrušený z dôvodu, že súd prvej inštancie danú vec dostatočne nepreskúmal, čím vyhodnotenie skutkového stavu v znení právneho posúdenia veci predčasne vykonal. Súd sa má v ďalšom konaní dôsledne vysporiadať s uplatneným nárokom v kontexte všetkých skutočností prameniacych z podaného odvolania, berúc do úvahy aj vyjadrenie žalovaného so zreteľom na ust. § 126 ods. 1 OZ a ochranu vlastníckeho práva vlastníka v kontexte ochrany „obydlia“ so zreteľom na konkrétne skutočnosti sporu, ako aj so zreteľom na dôvodnosť, prípadne nedôvodnosť aplikácie dobrých mravov v zmysle § 3 ods. 1 OZ s tým, že rozhodnutie súdu má byť po každej stránke a to čo sa týka vyhodnotenia dokazovania v znení právneho posúdenia veci preskúmateľné v zmysle § 220 ods. 2 CSP.

9. Podľa § 391 ods. 1 C.s.p. ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

10. Podľa § 392 C.s.p. ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

11. V intenciách odôvodnenia zrušujúceho uznesenia krajského súdu súd vo veci vykonal ďalšie dokazovanie potom, čo vyzval strany sporu k návrhom na ďalšie dokazovanie v zmysle predmetného uznesenia.

12. Žalovaný v písomnom podaní zo dňa 15. 3. 2023 súdu oznámil, že naďalej zotrváva na všetkých svojich vyjadreniach uvedených v pôvodnom konaní, k čomu doplňujúco uviedol, že nikdy sa k matke žalobkyne nesprával v rozpore s dobrými mravmi, čo napokon nebolo ani v konaní žalobkyňou preukázané, a preto on považuje v tejto časti rozhodnutie súdu prvého stupňa za dostačujúce. V nadväznosti na stanovisko Krajského súdu v Košiciach (bod 22. a 26.) uviedol, že v uvedenom prípade

bola predmetná nehnuteľnosť obydľím žalovaného, čo on v konaní aj dostatočne preukázal, takže sa z jeho strany nejedná o žiaden zásah do vlastníckych práv žalobkyne.

V závere vyjadrenia uviedol, že aktuálne spornú nehnuteľnosť neobýva a nezdržiava sa v nej.

13. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení zo dňa 27. 4. 2023 uviedla, že považuje v tomto štádiu konania za dôležité chronologicky sumarizovať vývoj skutkového stavu veci, ktorý nasledoval po podaní odvolania žalobkyňou dňa 23.11.2021 v predmetnej právnej veci, k čomu uviedla nasledovné:

Dňa 22.12.2021 žalovaný telefonicky upovedomil žalobkyňu, aby si počas zimných mesiacov zabezpečila starostlivosť o svoje nehnuteľnosti nachádzajúce sa v obci Kojšov evidované na liste vlastníctva č. XXX s odôvodnením, že sa tam počas Vianočných sviatkov nebude zdržiavať. Dňa 10.2.2022 si žalovaný osobne vyzdvihol v rodinnom dome v D. poštu. Následne sa žalobkyňa dozvedela, že žalovaný býva u svojho brata C. G. v obci D., kam si nechal preposelať aj svoj dôchodok a poštu. Dňa 22.03.2022 žalovaný telefonicky požiadal žalobkyňu, aby si nechala prepísať na seba (žalobkyňu) odber energií dodávaných do rodinného domu v D. v rozsahu vody, elektrickej energie a plynu a aby tieto energie od tohto okamihu platila žalobkyňa, keďže žalovaný v rodinnom dome už neobýva a v roku 2022 ani bývať neplánuje. Súčasne vyzval žalobkyňu, aby doplatila nedoplatok za energie vzniknutý za mesiace február a marec 2022. Dňa 22.08.2022 si žalovaný osobne v sprievode svojho brata C. G. prišiel do rodinného domu vziať svoje osobné veci, pričom v nehnuteľnosti si ponechal už len pár kusov šatstva uloženého v jednej skrini. S výnimkou uvedených dvoch návštev žalovaný v období decembra 2021 až do súčasnosti rodinný dom neobýva ani sa v ňom trvale ani prechodne nezdržiava a o rodinný dom v D. vrátane pozemkov (parcely č. 123 a 124 zapísané na LV č. XXX) počas obdobia od mesiaca január 2022 až do súčasnosti neprejavil žiadny záujem.

14. Vyššie uvedené skutočnosti napokon potvrdzuje vo vyjadrení aj sám žalovaný, ktorý uviedol, že nehnuteľnosti nachádzajúce sa v katastrálnom území D. evidované na LV č. XXX ako rodinný dom a pozemky - parcely registra "C" s parcelným č. 123 a 124 „aktuálne“ neobýva a nezdržiava sa v nich a „aktuálne“ sa zdržiava v obci Kysak. Z konania žalovaného, z jeho komunikácie adresovanej žalobkyňi rovnako ako ani z jeho vyjadrenia zo dňa 15.3.2023 však nie je možné jednoznačne určiť, či sa žalovaný z rodinného domu vysťahoval natrvalo alebo sa žalovaný odsťahoval len na prechodné obdobie a v budúcnosti sa plánuje do rodinného domu opätovne vrátiť. Práve jasné a nesporné určenie trvalého alebo prechodného charakteru opísaného postupu žalovaného má rozhodujúci význam pre ďalší priebeh konania, prípadné ďalšie dokazovanie ako aj pre postup žalobkyne vo veci z pohľadu prípadného zániku predmetu sporu. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalobkyňa navrhuje konajúcemu súdu, aby ďalšie dokazovanie vo veci prioritne zameralo práve na nesporné zistenie, či sa žalovaný z rodinného domu vysťahoval natrvalo alebo sa žalovaný odsťahoval len na prechodné obdobie a v budúcnosti sa plánuje do rodinného domu opätovne vrátiť, a to buď výzvou na vyjadrenie adresovanou žalovanému alebo jeho výsluchom. V prípade, ak sa v konaní preukáže, že sa žalovaný odsťahoval len na prechodné obdobie a v budúcnosti sa plánuje do rodinného domu opätovne vrátiť, žalobkyňa navrhne ďalšie doplnenie dokazovania.

15. V ďalšom písomnom podaní zo dňa 20. 6. 2023 žalobkyňa navrhla, aby z dôvodu hospodárnosti konania súd písomne vyzval žalovaného na preukázanie svojho tvrdenia, že sa v predmetnej nehnuteľnosti – v rodinnom dome v kat. území D. zapísanom na LV č. XXX nenachádza, predložil dôkazy, ktorými by preukázal, že natrvalo opustil túto nehnuteľnosť, resp. či sa odsťahoval len na prechodné obdobie a či sa do rodinného domu v budúcnosti plánuje opäť vrátiť a obývať ho.

16. Žalovaný reagujúc na výzvu súdu v písomnom vyjadrení zo dňa 4. 8. 2023 uviedol rozhorčenie a sklamanie nad správaním svojej nebohej manželky a nevlastnej dcéry, ktoré ho vlastne okradli o 25.000,- eur, nakoľko to bola suma, ktorú on po odpredaji svojho bytu investoval do rekonštrukcie, resp. opravy domu. Nepredstavoval si takýto koniec bývania v dome, akou mu pripravila predmetnou žalobou žalobkyňa, čím ho doviedla do trvalého stresu. Na priamu výzvu súdu, či sa trvale odsťahoval z rodinného domu, neodpovedal. Navrhol, aby sa k tomu vyjadrila samotná žalobkyňa.

17. Na výzvu súdu Obec Kojšov dňa 23. 8. 2023 oznámila, že na adrese D. XXX, rodinný dom zapísaný na LV č. XXX je v súčasnosti evidovaný s trvalým pobytom žalovaný. Na prechodný pobyt na uvedenej adrese nie je prihlásený žiaden obyvateľ. Kto reálne v dome býva, obci nie je úplne známe, avšak podľa dostupných informácií F. G. v rodinnom dome neobýva, nakoľko sa v priebehu minulého roku presťahoval do obce D. k príbuznému.

18. Po písomných vyjadreniach strán sporu súd vo veci nariadil pojednávanie na 10. 10. 2023, ktorého sa strany sporu osobne zúčastnili.

19. Z výpovede žalobkyne A. B. na pojednávaní dňa 9. 10. 2023 súd zistil, že od marca 2021 uhrádza inkasné platby v rodinnom dome v D. K. XXX výlučne už len ona. Potom, čo sa cez SMS-správu od syna žalovaného dozvedela, že v rodinnom dome už nebyva a v decembri 2021 sa telefonicky od žalovaného dozvedela, že je chorý, nie je schopný sa o seba starať, a preto z domu odišiel. V auguste 2022 si žalovaný prevzal osobné veci, avšak zostala tam jedna skriňa s jeho oblekmi a ďalším osobným šatstvom, ktoré žalovaný podľa jeho výpovede momentálne nepotrebuje. Od uvedeného dátumu má teda vedomosť, že žalovaný sa už v dome nezdržiava, teda z domu odišiel, avšak na žalobe trvá z toho dôvodu, že úplne ho nevypratá a nezruší si na uvedenej adrese trvalý pobyt. V závere uviedla, že z jej strany nebude problém zabezpečiť žalovanému náhradné bývanie v domove dôchodcov, alebo v inom ústave, čo mu núkala už aj v predošlom konaní. Má vedomosť, že on už sám bývať nemôže, nakoľko má zdravotné problémy, a preto nebolo by vhodné zabezpečovať mu náhradný byt v podnájme, nakoľko žalovaný potrebuje opateru.

20. Žalovaný v účastníckej výpovedi uviedol, že natrvalo sa z rodinného domu nevysťahoval, pretože nemá kde uložiť skriňu s osobnými vecami. Toho času býva prechodne u brata v D., ktorého navrhol vypočuť ako svedka. Dodal, že pred rokom bol operovaný na hrubé črevo, preto odišiel k bratovi, ktorý mu poskytol pomoc a starostlivosť. Keď sa mu zdravotný stav zlepší, mieni sa vrátiť bývať do domu, aj keď chápe, že dom mu vlastnícky nepatrí. Trval na vyjadrení, ktoré už uviedol v písomnom podaní, že manželka, ktorá je toho času už nebohá, aj so žalobkyňou, teda nevlastnou dcérou, ho „obabrali“, nakoľko on v dome 40 rokov býval a po smrti manželky on nevedel, čo sa deje, že ona dom darovala dcére, nakoľko za života mu stále opakovala: „Nestaraj sa, ja Ti polovicu domu prepíšem.“

21. Svedok C. G., brat žalovaného, potvrdil, že brat prišiel k nemu bývať v decembri 2021, nakoľko mal zdravotné problémy, podstúpil operáciu, a preto ho zobral bývať k sebe a poskytol mu pomoc. Deti žalovaného bývajú vo väčšej vzdialenosti v rôznych mestách, takže keď sa vrátil po ďalšom preliečení z nemocnice v Gelnici, bol ešte v horšom stave, a preto sa oňho naďalej staral. Potvrdil, že brat prišiel k nemu do domu bývať len prechodne (jedná sa o rodičovský dom oboch súrodencov), nakoľko on sa mieni do domu vrátiť. Prišiel k nemu len s jednou taškou s nevyhnutnými osobnými vecami. Ostatné veci zostali v dome, ktorý on doposiaľ celkom nevypratá. V závere svedok uviedol, že od neho za bývanie žiadne nájomné nepýta, uhrádza však polovicu platieb SIPO, ktoré sú mesačne spolu vo výške 220 až 230,- eur. Uviedol, že žalovaný nemá žiadne majetok, ani žiadne úspory. Za opatrovanie brata poberá opatrovateľský príspevok vo výške 262,- eur mesačne. Má vedomosť, že žalovaný má dôchodok vo výške 615,- eur.

22. Podľa § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka vlastník má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje; najmä sa môže domáhať vydania veci od toho, kto mu ju neprávom zadržuje.

23. Podľa Čl. 21 ods. 1 Ústavy SR obydlie je nedotknuteľné. Nie je dovolené doň vstúpiť bez súhlasu toho, kto v ňom býva.

24. Podľa § 712 ods. 1 Občianskeho zákonníka bytovými náhradami sú náhradný byt, náhradné ubytovanie a prístrešie.

25. Podľa § 712 ods. 2 Občianskeho zákonníka náhradným bytom je byt, ktorý svojou veľkosťou a vybavením zabezpečuje ľudsky dôstojné bývanie nájomcu a členov jeho domácnosti.

26. Podľa § 712 ods. 3 Občianskeho zákonníka náhradným ubytovaním je byt s jednou obytnou miestnosťou alebo obytná miestnosť v slobodárni, ubytovni alebo v iných zariadeniach určených na trvalé bývanie alebo podnájom v zariadenej alebo nezariadenej časti bytu u iného nájomcu. Byt alebo obytnú miestnosť môžu užívať viacerí nájomcovia.

27. V konaní neboli sporné skutočnosti, čo bolo konštatované už v zrušenom rozsudku súdu prvej inštancie, že podľa výpisu z LV č. XXX v kat. území D. výlučnou vlastníčkou rodinného domu s prísl.

v kat. území D. je žalobkyňa, ktorá predmetnú nehnuteľnosť nadobudla darovacou zmluvou a zmluvou o zriadení vecného bremena, ktorej vklad bol povolený na katastrálnom úrade pod sp. zn. V XXX/XXXX dňa 5. 10. 2015. Tak, ako žalobkyňa uviedla, dom jej podarovala jej toho času už nebohá matka, manželka žalovaného A. G. a táto dom zdedila po svojej matke. Žalovaný predmetnú nehnuteľnosť nikdy nevlastnil. Od roku 1982 v rodinnom dome nepretržite býval, a to podľa výsledkov ďalšieho dokazovania do decembra 2021. Následne, čo v ďalšom konaní nebolo sporné, v auguste 2022 si zobral časť osobných vecí. Zvyšné osobné veci uložené v jednej skrini zostali naďalej v rodinnom dome a žalovaný doposiaľ si nezrušil na adrese D. XXX trvalý pobyt, čo vyplýva aj z písomného vyjadrenia Obce Kojšov. Momentálne rodinný dom nie je nikým trvalo obývaný. Žalobkyňa však doňho pravidelne chodí a pripravuje ho na ďalšie užívanie.

28. V konaní neboli sporné tvrdenia žalovaného, že on do domu ešte aj s bývalou manželkou investoval, vykonával opravy a úpravy domu. Za posledné roky sa na opravách zúčastňovala aj žalobkyňa s manželom. Tak isto sa obe strany sporu zhodli na tvrdeniach, že konflikt medzi stranami sporu vznikol pri prejednaní dedičstva po nebohej manželke, kedy sa žalobca prvýkrát dozvedel, že dom bol jeho manželkou podarovaný do výlučného vlastníctva žalobkyňi. Nebolo sporné a z výpovede strán sporu a svedkov jednoznačne vyplynulo, že od uvedeného konfliktu sú vzťahy medzi žalobkyňou a žalovaným zlé. Navzájom nekomunikujú a nevedia sa o ďalšom užívaní nehnuteľnosti dohodnúť. Žalobkyňa trvala v pôvodnom konaní na vypratání žalovaného z domu potom, čo mu ona zabezpečí ubytovanie v domove dôchodcov.

29. Žalovaný tak, ako v pôvodnom konaní, aj naďalej trval na svojom stanovisku, že potom, čo sa zlepší jeho zdravotný stav, mieni sa do domu vrátiť, aby tam naďalej býval, nakoľko v ňom býval 40 rokov a má zato, že jeho toho času už nebohá manželka a žalobkyňa ho okradli a oklamali. Z jeho výpovede a z výpovede svedka – brata C. G. súd vzal za preukázané, že toho času býva prechodne u brata v jeho rodinnom dome, ktorý bol ich rodičovským domom a brat mu poskytuje opateru, za čo poberá aj opatrovateľský príspevok.

30. Na základe vyššie zisteného skutkového stavu súd rešpektujúc stanovisko Krajského súdu v Košiciach v predmetnom zrušujúcom uznesení, ktorým je súd prvej inštancie viazaný, po zistení, že žalovaný nemá zrušený trvalý pobyt v predmetnom rodinnom dome a mieni sa do tohto domu po uzdravení vrátiť a naďalej ho užívať, súd vzal za preukázané, že nárok žalobkyne na vypratanie predmetného rodinného domu je dôvodný. S poukazom na ustanovenie § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka súd má zato, že žalobkyňa ako výlučná vlastníčka nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXX v kat. území D. má právo na ochranu svojho vlastníctva. Žalovaný predmetný rodinný dom užíva bez akéhokoľvek právneho titulu a aj keď sa bráni tým, že bývalá manželka a žalobkyňa ho „okradli a oklamali“, takáto obrana nepostačuje nato, aby súd predmetnej žalobe nevyhovel.

31. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že žalovaný býva prechodne u svojho brata, ktorý však nie je povinný mu poskytnúť ďalšie bývanie aj v budúcnosti, pričom sám žalovaný vo svojej výpovedi uviedol, že keď sa mu zdravotný stav zlepší, mieni sa do domu vo vlastníctve žalobkyne vrátiť. Žalovaný teda naďalej považuje za svoje „obydlie“ bývanie v predmetnom rodinnom dome, pričom sám si nemieni v budúcnosti zabezpečiť inú formu trvalého bývania. Z uvedeného vyplýva, že v prípade vykonateľnosti predmetného rozsudku žalovaný by sa stal bezdomovcom. Preto súd určil žalobkyňi povinnosť poskytnúť žalovanému náhradné ubytovanie v zmysle ustanovení § 712 Občianskeho zákonníka. Súd sa stotožňuje so stanoviskom žalobkyne, ktorá považuje vzhľadom na zdravotný stav žalovaného za nereálne, aby tento sám býval v byte v podnájme, nakoľko nie je schopný sa sám o seba postarať. Z uvedeného dôvodu súd ex offio rozhodol o povinnosti žalobkyne poskytnúť žalovanému náhradné ubytovanie, ktorým je okrem iných možností bývanie v domove dôchodcov, pričom takúto formu náhradného bývania mu navrhovala a zabezpečovala žalobkyňa už aj v pôvodnom konaní. Na základe takto zisteného skutkového stavu a následného právneho posúdenia súd žalobe vyhovel a rozhodol tak, ako je uvedené v enunciate tohto rozsudku.

32. Podľa § 257 C.s.p. výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

33. Žalobkyňa bola v konaní úspešná, preto má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému. Po posúdení všetkých okolností daného sporu súd o trovách konania rozhodol podľa ustanovení § 257

C.s.p. Vzal za preukázané, že u žalovaného sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré ho súd výnimočne k náhrade trov konania nezaviazal. Rozhodol tak predovšetkým vzhľadom na vek, zdravotný stav a terajšiu sťaženú životnú situáciu žalovaného a na osobitné okolnosti prípadu, kedy strany sporu sú príbuznými (aj keď nie pokrvnými), kedy by sa očakával zo strany žalobkyne zmierlivejší postup voči nevlastnému otcovi. Súd aplikoval citované zákonné ustanovenie aj z aspektov sociálnych na strane žalovaného, teda bral do úvahy ich majetkové, sociálne, osobné a zárobkové pomery. Podľa rozhodnutia Ústredia Sociálnej poisťovne zo dňa 6. 7. 2023 žalovaný poberá starobný dôchodok vo výške 615,- eur, vdovský dôchodok vo výške 142,50 eur. Iný príjem nemá. Po zaplatení inkasa vo výške cca 110,- eur za bývanie v rodinnom dome brata, zvyšné financie mu ledva vystačia na mesačné vyžitie. Z uvedených dôvodov súd preto o trovách konania rozhodol tak, že ich náhradu žalobkyňi v celom rozsahu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v § 365 odseku 1 CSP, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.